

ZŠ a MŠ Žirovnice, okres Pelhřimov

CELOROČNÍ PLÁN ŠKOLNÍ DRUŽINY

**JARO, LÉTO, PODZIM, ZIMA
V DRUŽINĚ JE VŽDYCKY PRIMA!**

Školní rok 2022/2023

Tématický plán školní družiny 2022-2023

ŽIJEME V SRDCI EVROPY

Tento školní rok se ponese v duchu cestování po naší krásné ČR- celoroční téma bude Žijeme v srdci Evropy. Seznámíme se se základními údaji a zajímavostmi, budeme zjednodušeně pracovat s turistickými průvodci, mapou, atlasem. Podrobněji se zaměříme na naše blízké okolí- prostudujeme knihy o Jižních Čechách a jejich památky a přírodní skvosty.

Pro každý den v týdnu je určena činnost, kterou si tentokrát děti budou moci vybrat. Tato činnost bude v daném dnu převládat.

Den sportovní- pobyt v tělocvičně, míčové hry a gymnastika, pobyt v přírodě, turistika.

Den tvoření- korálkování, výtvarná a pracovní činnost, výroba přívěsků

Den deskových her- hra společenských her, soutěže, pexesiáda, karetní kouzla...

Den čtenářský- rozvoj čtenářských dovedností, práce s encyklopedií, turistickými průvodci, četba a dramatizace pohádek, pantomima, divadlo.

Před každými činnostmi a akcemi jsou děti poučeny o bezpečnosti a vhodném chování.

ZÁŘÍ

Uvítání nových dětí do ŠD.

Seznámení se školním řádem a řádem ŠD- bezpečnost.

Vymýšlíme pravidla ŠD.

Pohyb a pobyt venku- poučení o bezpečnosti.

Zahájení celoročního projektu Žijeme v srdci Evropy.

Poloha ČR, práce s atlasem a mapou ČR.

Prázdninové zážitky- vyprávíme si, které části naší ČR jsme navštívili, malujeme.

Rozloučení s létem- soutěže, šipkovaná, hádanky, hlavolamy.

ŘÍJEN

Podzimní výzdoba družiny

Zajímavá místa v blízkém okolí. Seznámení se s literaturou popisující okolí Jižních Čech.

Pohybové dovednosti: skákání přes švihadlo, kotrmelec, hry s míčem – házení, chytání

Četba lidových pověstí

Rekordyáda -12 disciplín na školním hřišti

Podzimní výzdoba družiny.

Poznáváme plody podzimní přírody- malujeme je.

Drakiáda- výroba draků, soutěže.

LISTOPAD

Jaké hrady a zámky jsme navštívili?

Pexesiáda- soutěž. Pexeso Hrady a zámky.

Dušičky, příběh o sv. Martinovi.

Pozorujeme proměny přírody.

Drakiáda-výroba draků a soutěže

Dopravní značení- jeho význam. Poznávání dopravních značek

PROSINEC

Příroda se připravuje na zimu.

Beseda: Advent a vánoce- tradice, význam, zvyky.

Turistika- jaké hory v ČR máme? Pravidla bezpečnosti pohybu na horách.

Předvánoční výzdoba.

Vánoční dílny-Výroba vánočních přání a dárků.

Zpěv koled, písně se zimní tematikou.

Zdobení vánočního stromčku pro ptáčky.

Vyrábíme dárečky pro seniory ze Žirovnice

LEDEN

Zdravověda – zdravý životní styl – správná strava, pohyb, spánek

Soutěž Česko- otázky a odpovědi.

Stopy zvěře a ptáků ve sněhu.

10.1. Mezinárodní den tuleňů, lachtanů a velryb - kreslíme, vyprávíme, zjišťujeme informace

ÚNOR

Hlavní město- Praha.

Desková hra V kostce! Praha.

Pohybové dovednosti – rovnováha, akrobacie.

Masopustní karneval- zvyky a tradice.

Sv. Valentýn- výroba srdíček z korálků a drátku.

Masopustní karneval- výroba masek, kostýmy

Vizitka naší rodiny- povolání rodinných příslušníků.

Kouzla a čáry- jednoduché kouzlení a optické klamy.

BŘEZEN

Zajímavé přírodní útvary- jeskyně, vodopády...

Měsíc knihy- návštěva knihovny.

Moje nejoblíbenější kniha.

Jarní výzdoba družiny.

Básničky a písničky o jaru, jarní pranostika.

Pěvecká soutěž - DO-RE-MI

Probouzení přírody, hledání prvních jarních květín.

Malujeme, modelujeme, stříháme a lepíme- téma jaro.

Oslava prvního jarního dne.

DUBEN

Chráněné krajinné oblasti, národní parky a přírodní rezervace.

Dopravní výchova - značky, semaforey, chování na silnici.

Zdravověda – první pomoc, důležitá tel.čísla

Den ptactva- návrat ptáků ze zimních krajin.

Velikonoce- lidové zvyky.

Velikonoční dílna - dekorace z polystyrenových vajec

Soutěž ve skládání puzzle

Den země- povídáme si o ekologii, chráníme přírodu.

KVĚTEN

Cykloturistika, vodáctví- bezpečnost.

Lázeňská města v ČR.

Den Matek - výroba přáníčka, učíme se básničku pro maminku

Vycházka po obci- chování na chodníku, přechodech.

15.5. Mezinárodní den rodiny- tradice, zvyky, vztahy...

Rozkvetlé stromy, rozkvetlá louka.

Malování vodovkami- rozkvetlá louka.

ČERVEN

Památky Unesco v ČR.

Plánování výletních prázdninových tras.

Modelování z písku.

Malování suchými křídami na školním hřišti

Den dětí-sportovní soutěže

Moje kolo- bezpečnost, vybavení...

Sportovní hry a soutěže v přírodě - Den dětí

Stavba domečků z přírodních materiálů, hledání skřítků

Rozloučení s létem

Soutěže, šipkovaná, hádanky, hlavolamy,

Úkol č. 1.

Šmudlu vybarvíme pastelkami a připevníme rozstříhané na 6 kusů různě na stromy u stanoviště 1. Úkolem bude všechny části najít a složit k sobě.

Úkol č. 2

Na tyto hádanky musí najít správnou odpověď. Za každou špatně zodpovězenou hádanku musí udělat dřep. Odpovědi: strom, měsíc, vítr)

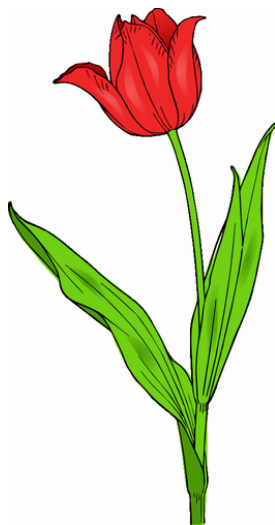
Truhláři mě nejlíp znají, pěkné dřevo ze mě mají.

Neustále to mění tvar, ale přesto je to stále kulaté.

Nemá ruce, nemá nohy a přeci dveře zavírá a otevírá.

Úkol č. 3

Obrázky květin budou poschováváně v okolí stanoviště 3. Děti je musí nejen najít, ale také poznat. – tulipán, růže, slunečnice, narcis, kopretina, pampeliška.

Úkol č. 4

Na stanovišti ponecháme např. v pytlíčku čtyři obrázky stop zvířat, které očíslováme. Opět musí najít správnou odpověď. Správná odpověď je: kanec č.1, ježek č.2, liška č.3, bažant č.4.

Úkol č. 5.

Jsou závody. Děti si zaběhají mezi sebou ve dvojici. Cílem je unést porážku a přát výhru kamarádovi a také běžet fair play.

Úkol č. 6.

Pod tímto stromem si Dřímál rád odpočine a pěkně se mu spinká. Poznáváme pod jakým stromem si občas rád zdřímne? A umístíme obrázek např. bříza bělokorá.

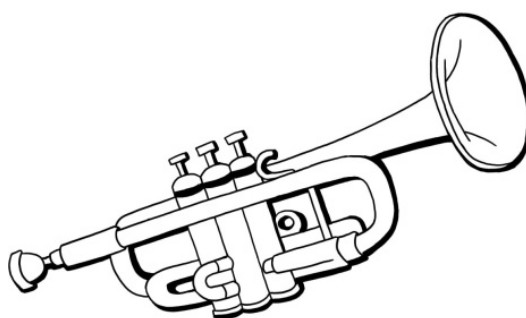
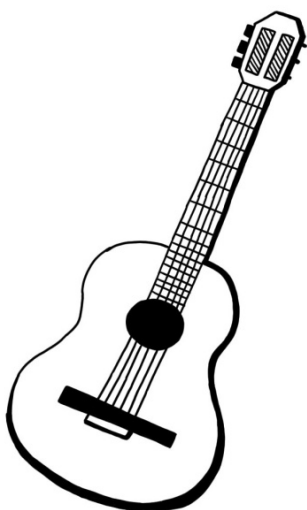
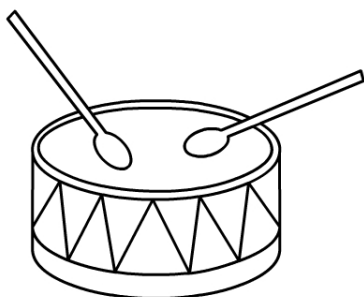
Úkol č. 7

Na těchto obrázcích musí pojmenovat samice a mláďata od těchto zvířat, čím se živí a kde žijí.

Úkol č. 8

Vystříhneme a poschováváme nástroje v okolí stanoviště. Děti je musí najít a pojmenovat. – flétna, harmonika, bubínek, housle, piano, kytara, trumpeta.

Úkol č. 9

Vystříhneme a poschováváme v okolí stanoviště ptáčky. Děti je musí najít a pojmenovat. – dudek, sojka, strakapoud, ledňáček, vlaštovka.

Úkol č. 10

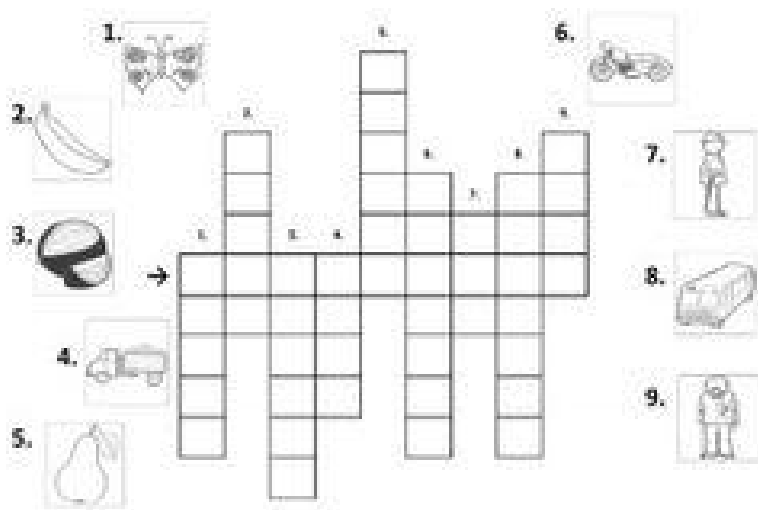
Házení šišek na strom. Pokud nenajdeme k dispozici šišky, použijeme drobné kamínky, žaludy, klacíky apod.

Úkol č. 11

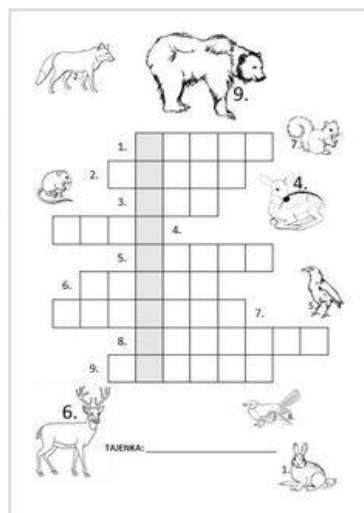
Děti musí zapsat nebo vyjmenovat jména všech trpaslíků. Znáte je? Jsou to: Prófa, Stydlín, Dřimal, Kejchal, Štístko, Šmudla a Rejpal.

Den dětí- sportovní hry v přírodě

1. Vyjmenuj 5 exotických zvířat (ZOO).
2. 3 x opakuj: Naolejuje-li Julie ty koleje nebo mě Julie ty koleje nenaolejuje
3. Udělej 20 dřepů.
4. Až do dalšího úkolu mlč.
5. K dalšímu stanovišti doskákej snožmo.
6. Najdi šišku (kámen) a hod' ho co nejdál.
7. Zazpívej píseň, ve které vystupují zvířata.
8. Podívej se okolo sebe a pojmenuj 3 stromy.
9. Každý najděte klacek a seřad'te je podle velikosti..
10. Dojdi k dalšímu úkolu pozpátku.
11. Postavte společně domeček pro skřítky.
12. Najděte klacek, kterým se Vám bude dobře malovat. Namalujte něco.
Dospělí budou hádat, co to je.
13. Najděte v okolí různé přírodniny (klacky, kameny, šišky, apod.) a pomocí nich napište na zem první písmeno svého jména.
14. Alespoň 15 metrů ujdí poslepu. Požádej někoho, aby Tě navigoval.
15. Rozhlídni se po okolí, zda najdeš zvířecí stopy.

$$\begin{aligned}
 & \text{Kiwi} + \text{Kiwi} + \text{Kiwi} = 9 \\
 & \text{Kiwi} + \text{Orange} + \text{Orange} = 5 \\
 & \text{Orange} + \text{Broccoli} + \text{Broccoli} = 15 \\
 & \text{Kiwi} + \text{Orange} + \text{Broccoli} = ?
 \end{aligned}$$

Podě ovník _____

ovník

Lito 1 _____

TELE - E + Č _____

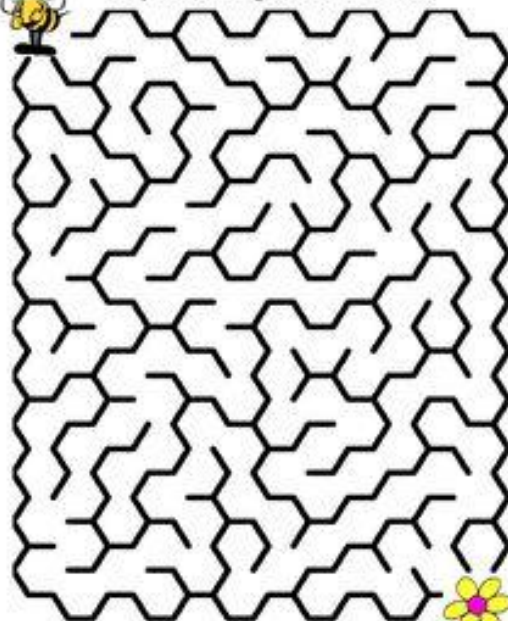
Je

Ji _____

3NEC

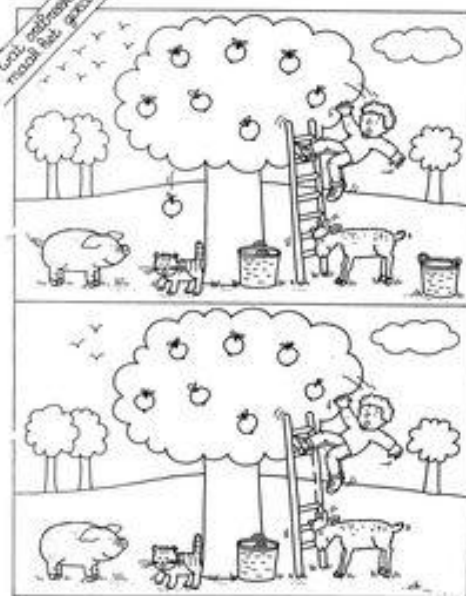
Help the bee get to the flower

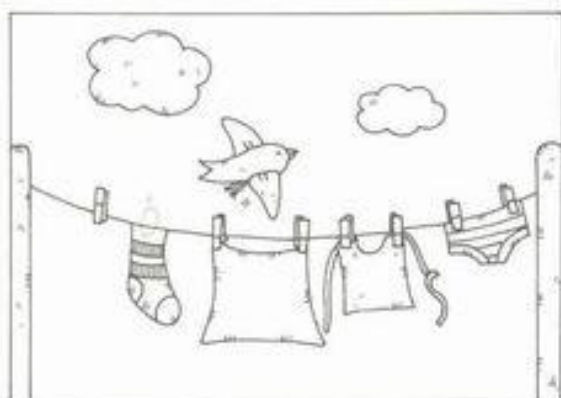
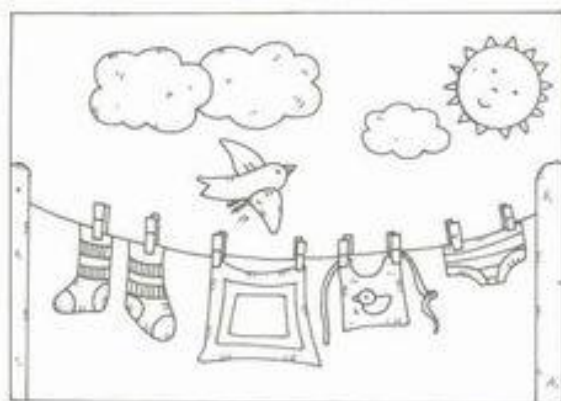

Downloaded from <http://www.sagepub.com> at 11:51 11 September 2009

Unit 10: The City of the Future

warriorcats.blog.cz

OSMISMERKA by Moss

Y	L	M	A	K	B	U	Z	O	T	U	L	Ž
D	Z	O	O	R	U	O	B	L	Á	Č	E	K
E	K	L	V	D	H	S	L	A	N	L	K	U
S	E	D	Y	P	R	U	H	U	H	E	K	A
E	E	A	R	O	K	Á	T	F	Ž	N	B	C
D	S	L	V	Á	K	N	H	U	E	R	I	Y
A	V	T	M	A	P	A	O	V	V	S	V	K
K	E	Y	O	A	K	R	R	C	E	I	A	O
N	R	L	R	P	P	N	I	M	N	Z	R	Č
O	N	E	H	O	A	T	E	H	L	A	D	K
H	A	V	A	L	E	P	O	R	G	S	I	A

Bahnik, cit, člen, Dráp, draví, hlad, hon, hra, kočka, kus, laň, Lev, lov, Měsíc, Modrá hvězda, mrak, netvor, noc, Obláček, oheň, Ohnivý, pěnkava, pes, Popelavá, Proužek, pták, Rýmák, síla, stopa, Šedák, Šedý, Šedý pruh, šelma, tůň, venku, vlk, Vrba, výr, zlý, Žlutozubka.

Zoek de 6 verschillen

Y	P	D	A	L	E	K	O	H	L	E	D	N
K	E	L	A	M	A	N	K	O	L	E	N	O
V	E	H	A	L	P	I	S	E	K	Ě	L	T
A	C	O	L	T	K	O	N	E	C	K	Y	R
L	N	R	A	A	B	O	P	E	E	A	Y	T
P	A	A	D	Ě	N	A	D	Á	L	O	R	I
A	S	A	N	A	K	O	N	D	A	Í	A	L
R	U	L	O	A	A	N	Í	Ř	V	A	V	E
N	O	G	K	A	S	L	Í	K	A	D	Y	K
Í	K	K	A	N	K	Y	O	I	K	Á	V	A
K	Ř	Í	N	R	O	T	O	Z	I	R	O	B
L	Í	N	A	Á	A	V	O	A	I	A	L	Á
Á	Ž	L	O	V	O	K	O	R	A	M	R	T
R	E	I	O	O	S	T	I	Á	A	A	A	E
A	K	P	A	K	E	R	Á	N	A	K	K	K

Anakonda	Kousance
Anakonda	Kovárna
Ananasy	Křížek
Bakelit	Kvlení
Dalekohled	Lahov
Doklad	Lano
Hora	Lokna
Kabátek	Maroko
Kamarád	Náraz
Kamizola	Necky
Kanárek	Nikaragua
Kapka	Parník
Karlovy Vary	Písek
Karotka	Platba
Kasík	Plavky
Kavalec	Racek
Klára	Rizoto
Koleno	Roláda
Kolík	Vavín
Konec	

„Berou, Berou?“ ptá se kolemjdoucí muže chytajícího ryby. Muž říká: „Už šest hodin tady sedím a nic.“ „Vy jste rybář?“ ptá se kolemjdoucí. „Ne, já bych na to ...“ viz řešení. Jan Havlíček osmismerky@seznam.cz

Rekordyáda

Letošní podzim uspořádáme pro děti venku na školním hřišti 1.ročník profesní Rekordyády.

Děti se utkají ve 12 disciplínách:

Zedník - za 1 minutu postavit z kostek co největší komín

Zpěvák - na 1 nádech zazpívat nejdelší tón

Skokan - za 1 minutu udělat snožmo co nejvíce přeskoků přes švihadlo

Meteorolog - sestavování puzzle s obrázky počasí na čas

Optik - za 1 minutu vyndat ze sáčku poslepu co nejvíce koleček

Úředník - za 1 minutu přenést co nejvíce papírků nasátých brčkem na určené místo

Malíř - fixou uchycenou mezi prsty nohy nakreslit obrázek podle předlohy

Sportovec - badmintonovou raketou pinkat co nejvíce míčků za 1 minutu

Letec - složit z papíru vlaštovku a poslat ji co nejdál

Uklízečka - co nejrychleji přenést 12 plastových víček (po 1ks) z jednoho místa na druhé

Žokej - osedlat velký balón a doskákat na něm do cíle

Zvěrolékař - z novinového papíru vytrhat v časovém limitu co nejdelšího hada (limit 5 minut)

Hlavním úkolem všech soutěžních aktivit bude překonat soupeře a vytvořit rekord v každé z disciplín.

Vítězové obdrží drobné ceny a sladkosti a pro ostatní děti bude připravena sladká odměna.

Drakiáda

Výroba draků a soutěže

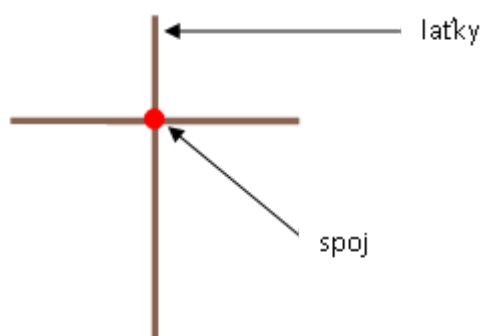
Blíží se nám podzim, a to je ideální čas na přípravu draka. Vyrobeného draka můžeme hned za vhodných podmínek vyzkoušet. Draka lze vyrobit jak velkého na pouštění nebo malého na podzimní dekoraci, princip je ale stejný.

Co budete potřebovat?

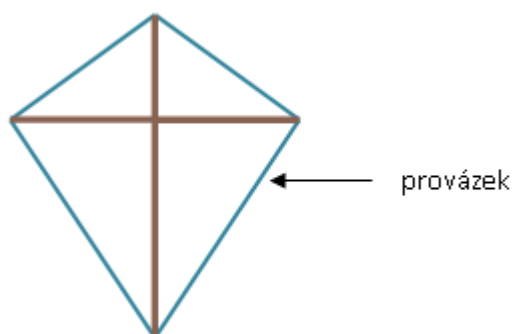
- lehké dřevěné laťky
- hedvábný papír
- krepový papír
- mašličky nebo proužky látky
- provázek
- lepidlo
- nůžky
- fixy, pastelky, vodovky

Postup na konstrukci

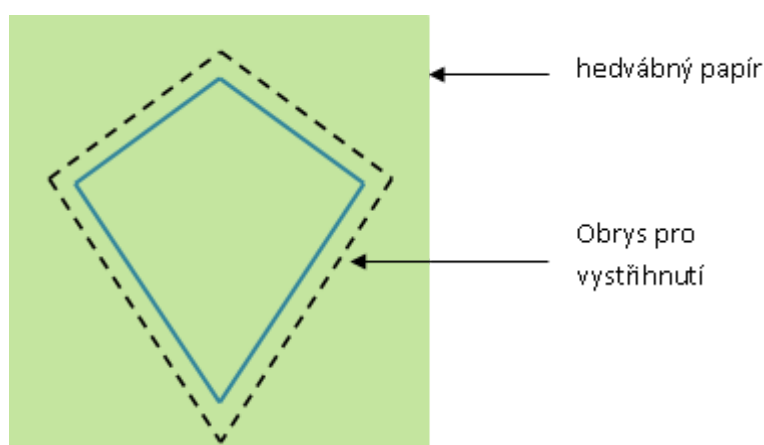
Nachystáme si 2 laťky – kratší a delší – velikost zvolíme podle požadované velikosti draka. Na obou koncích každé laťky si uděláme zářezy pro provázek. Laťky spojíme provázkem (hřebíčkem). Spoj by měl být ve 2/3 delší laťky a v polovině kratší laťky.

Potom natáhneme provázek po obvodu konstrukce – tím celou konstrukci zpevníme.

Hotovou konstrukci položíme na hedvábný papír a obkreslíme na něj obrys draka, tak aby byl cca o 2 cm z každé strany větší. Poté obrys draka vystříhneme a u každého rohu vystříhneme malé „véčko“.

Kreslení na draka

Ještě než budeme přidělovat papír na konstrukci, ozdobíme draka podle svých představ. Na hedvábný papír můžeme normálně kreslit či malovat – jen musíme dát pozor, protože papír je tenký, aby se neprotrhl. Ke zdobení používáme syté barvy, abysme draka v té výšce viděli :-).

Konstrukci draka přiložíme na papír – na tu čistou stranu. Přebývající část papíru přehneme přes provázek a přilepíme lepidlem.

Po zaschnutí lepidla otočíme draka pomalovanou stranou k sobě a připravíme si 2 provázky – opět jeden delší a druhý kratší – provázky musí přesahovat délku dřevěných laťek. Kratší provázek přivážeme k oběma koncům kratší laťky (po lícové straně) a totéž uděláme i s delším provázkem.

Jednou rukou chytíme oba provázky – najdeme tak bod, ve kterém se překrývají. V tomto bodě provázky spojíme a přiděláme k němu vodící provázek namotaný na cívce (může být i kousek klacíku – pozor na ostré konce).

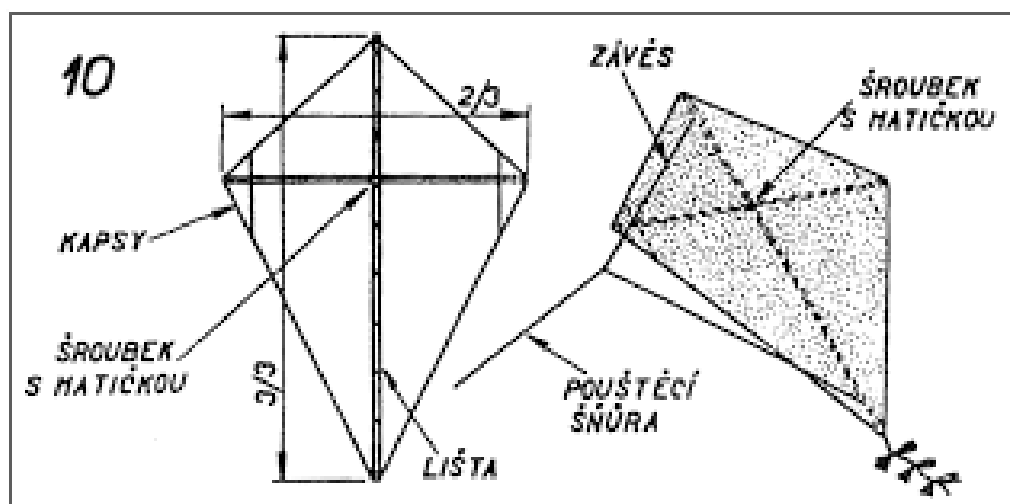
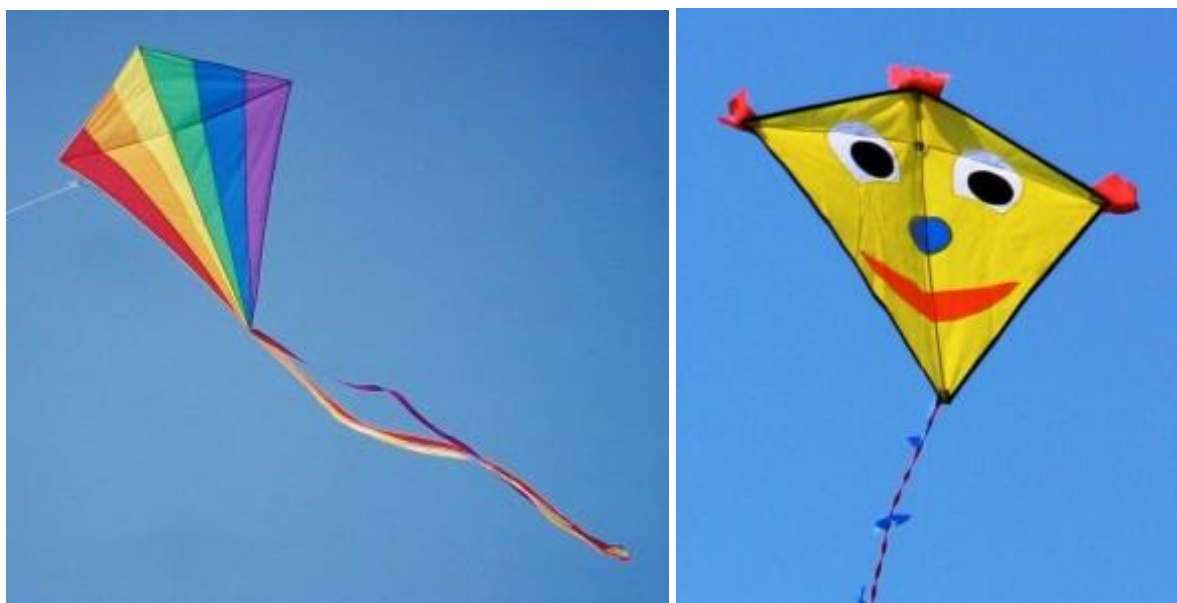
Dračí ocas

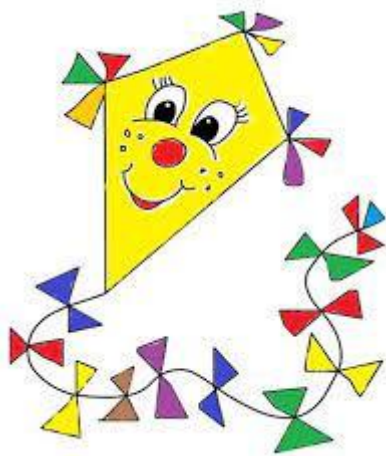
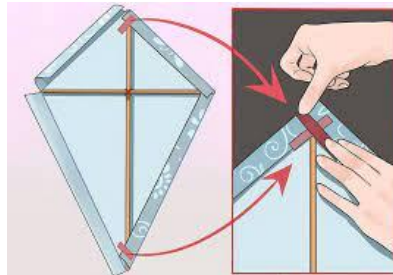
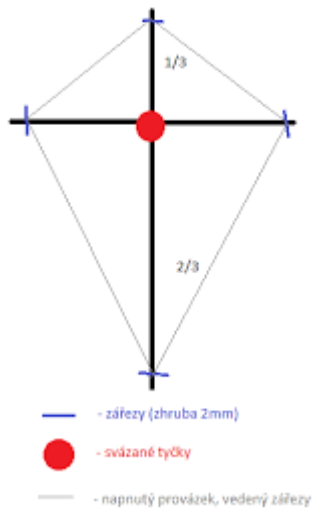
V této fázi drakovi chybí akorát ocas. Ten vyrobíme z provázku a krepového papíru, mašliček nebo proužků látky. Ocas nesmí být moc těžký, měl by být zhruba dvaapůlkrát delší než drak a připevňuje se k jeho dolní části.

Teď už je jen na nás, jak draka dostat na oblohu :).

Při pouštění draka musíme dávat pozor!

Protože drak je křehký, nemusí vydržet silný vítr a hlavně déšť. Nesmíme ho pouštět v blízkosti drátů elektrického vedení!

Vánoční dílny

Výroba vánočních přání a dárků

Vždy na začátku Adventu připravujeme ve ŠD tyto dílny. Jde nám především o to, abychom navodili tu správnou vánoční atmosféru.

Vyrobíme si vánoční přání dle předlohy.

Dalším výrobkem bude andílek z korálků, vhodný jako vánoční dekorace nebo ozdoba na stromeček.

Vánoční svícen

Adventní věnec

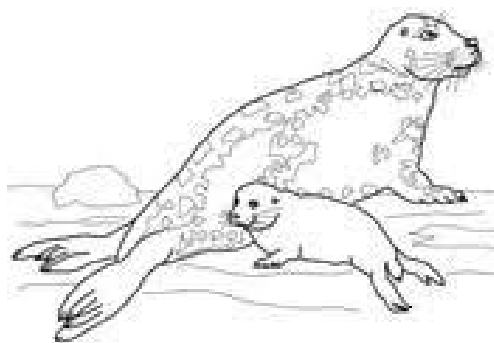
Vánoční vystřihovánky do oken

10.1. Mezinárodní den tuleňů, lachtanů a velryb

Kreslíme, vyprávíme, zjišťujeme informace

Tuleň

Tuleň obecný je nejrozšířenějším druhem ploutvonožce (Pinnipedia). Vyskytuje se na severní polokouli v pobřežních vodách Atlantiku, Pacifiku, Baltu a Severního moře. Samci tuleně obecného dorůstají délky 1,85 m a dosahují váhy až 168 kg. Samice jsou vzrůstem o něco menší.

Tuleň je velmi dobře přizpůsoben životu ve vodě, jeho tělo má hydrodynamický tvar, zadní ploutve jsou posunuty až na konec těla a slouží ke kormidlování. Na souši se díky tomu může pouze plazit po břiše za pomoci předních ploutví. Tělo tuleně je pokryté kůží s krátkou tuhou srstí, která může být zbarvena od šedé až po hnědočernou barvu. Každé zvíře má svoji jedinečnou kresbu - tečkování, kterou se liší od ostatních jedinců, spodek těla bývá světlý. Jednou ročně po období rozmnožování tuleni línají, v této době zůstávají na souši. Proti chladu chrání tuleně silná vrstva podkožního tuku.

Hlava je zakulacená s vysoko položenými nozdrami do tvaru V, to umožňuje tuleni plavat na hladině a při tom dýchat. Oči jsou velké, a tak tuleň dobře vidí i v temné vodě. Dalším přizpůsobením životu ve vodě jsou chybějící ušní boltce, zvukovod ústí kousek za okem.

Tuleně obecného často najdeme odpočívat ve skupinách na pobřeží, v přístavech a ústích řek, kde je chráněn před vlivy počasí a predátory. Samice tuleně se dožívají 30 až 35 let, zatímco samci jen 20 až 25 let.

Sociální uspořádání

Tuleni jsou společenská zvířata, která se shromažďují na vhodných místech a vytváří menší skupiny. Pokud zrovna neloví v moři, odpočívají na pobřeží.

Potrava

Ve vodě loví tulení různé druhy ryb, jako jsou ančovičky, sardele, sledi, makrely, tresky a platýsi. Příležitostně uloví i krevety, kraby, měkkýše a hlavonožce. V několika případech byli tuleni pozorováni, jak ulovili a sežrali několik druhů kachen.

Na moři se za potravou vydávají až 20 km od pobřeží a strávit tam mohou i několik dní. Při tom nacestují až 50 km a potápí se i více než 400 m hluboko. Pod vodou vydrží od 3 do 30 minut. Někdy se také vydávají lovit proti proudu velkých řek. Za den spořádá tuleň 5 až 7 kg ryb.

Rozmnožování

Tuleni vytváří skupiny s polygynním uspořádáním (jeden samec a více samic). Období páření a rozmnožování se u tuleňů kryje a probíhá od února do června. Samci v době námluv brání svoje pářící teritorium, které se nachází ve vodě. Občas mezi nimi dochází k potyčkám. Po spáření samice tráví většinu času lovem, aby si vytvořila dostatečné tukové zásoby.

U tuleňů dochází k tzv. odložené nidaci, oplozené vajíčko se zastaví ve svém vývoji zhruba na 2,5 měsíce, takže se mládě narodí až za rok zase v době, kdy dochází i k páření. Tímto je minimalizována doba, kterou musí zvířata trávit na souši.

Po dalších devíti měsících březosti porodí samice v kolonii společně s ostatními samicemi jedno mládě. Za měsíc přichází znovu do říje. Malý tuleň

váží okolo 10 kg a od narození umí plavat a potápět se. Samice kojí mládě 4 až 6 týdnů jednou nebo dvakrát denně. Tulení mléko obsahuje 50 % tuku, takže mládě přibírá velmi rychle na váze. Než je mladý tuleň odstaven, zdvojnásobí svoji původní váhu. Samci dospívají ve věku 4 až 5 let, zatímco samice už ve 3 až 4 letech.

Zajímavosti

- Během ponoru se tuleňům zpomaluje srdeční tep, aby se snížila spotřeba kyslíku uloženého v krvi a svalech. V porovnání s člověkem má tuleň dvojnásobné množství krve, která má navíc mnohem lepší schopnost vázat kyslík.
- V minulosti byli tuleni hojně loveni pro maso a kožešinu, nejvíce byla ceněna ta od mláďat. Jejich počty postupně klesaly. Od roku 1970 jsou tuleni chráněni zákonem před většinou forem lovu a zabíjení. Od té doby jejich populace opět narůstají. Dnes je tuleň obecný řazen mezi málo dotčené druhy, jeho celosvětová populace je odhadována na 350 000 až 500 000 jedinců. Největší nebezpečí pro tuleně představuje nelegální lov, zamotávání do rybářských sítí, šíření nemocí (Phocine distemper virus), znečištění moří a rušení lidmi na místech rozmnožování.

Rozdíl mezi lachtanem a tuleněm:

Lachtani i tuleni patří do čeledi ploutvonožců a jsou dobrými plavci. Přesto je mezi nimi několik rozdílů.

Lachtan

- po souši se pohybují snáze než tuleni
- mají ušní boltce
- spí na souši
- můžeme je vidět v cirkuse, protože jsou velmi učenliví (to jsou ti jak je známe z obrázků kde balancují s míčem na nose)
- umějí tleskat
- pomůcka: Lachtan - Lalůček (Lachtan má ušní boltce)

Tuleň

- zadní ploutve trvale směřují dozadu - určené pouze ke kormidlování
- nemají ušní boltce
- spí pod vodou

Lachtan

Lachtani patří mezi šelmy do čeledi lachtanovití (Otariidae). Vyskytují se na mořských pobřežích Chile, Peru, Uruguaye, Argentiny a jižní Brazílie. Obývají písčné, kamenité, oblázkové i skalnaté pláže. Kolonie se mohou vytvářet třeba i v přístavech, ale tam se zvířata většinou nemnoží.

Váha a velikost se mezi jedinci dost liší. Dospělí samci lachtana hřivnatého mohou být dlouzí i 2,73 m a vážit 350 kg. Samice jsou zhruba o polovinu menší, měří 1,8 až 2 m a váží 150 kg. U obou pohlaví je hustá srst oranžovohnědě zbarvena, mláďata mají břicho oranžovošedé a hřbet černý.

Lachtan jihoamerický je menšího vzrůstu, samci dosahují délky těla 2 m a váhy 150–200 kg. Jejich srst je tmavě šedá, samice a mladí jedinci jsou světle šedí. U obou druhů mají samci silnější krk a oblast ramen, navíc jim na krku rostou dlouhé chlupy, které tvoří hřivu.

Lachtani patří mezi tzv. semiakvatické živočichy, dokážou žít jak na souši, tak i ve vodě a jsou tomu výborně přizpůsobeni. Nozdry jsou až na špičce čumáku, otočeny směrem nahoru, takže zvíře může dýchat, i když plave téměř celé ve vodě. Uši jsou uzavíratelné a ušní boltce jen malé (tuleni je nemají), aby nekladly odpor. Končetiny jsou opatřeny plovacími blánami, ocas je téměř redukovaný. Na rozdíl od tuleňů se lachtani dokážou pohybovat po zemi po předních končetinách. Před chladem je chrání hustá srst a silná vrstva podkožního tuku.

Většinu života tráví ve vodě, na souš vylézají jen kvůli rozmnožování, odpočinku nebo spánku. Jsou to výborní plavci a potápěči, ve vodě vyvinou rychlost až 40 km/h. Lachtani se stávají potravou kosatek a žraloků.

Sociální uspořádání

Samci lachtanů si v době rozmnožování vytváří harémy samic. Ty bedlivě strážejí ve svém teritoriu, které představuje kus pláže. Nejsilnější jedinci mohou mít až 18 samic, většinou ale bývají jen tři. Během zbytku roku se pohybují většinou na moři, kde loví, na souš se vrací hlavně kvůli rozmnožování.

Potrava

Lachtani hřivnatí se živí převážně rybami a hlavonožci. Byli ale také pozorováni, jak loví mladé tučňáky, pelikány a lachtany jihoamerické. Na mořském dně hledají pomalu se pohybující živočichy, kteří jim také slouží jako potrava. Drobnější kořist polykají v celku, větší trhají na kusy. Nadbytek soli, kterou přijmou s potravou, vylučují ledvinami. Uvádí se, že někdy loví s hejnem delfínů, kteří si drobné ryby naženou do hejna a pak je vyloví.

Rozmnožování

K páření lachtanů dochází jen pár dní po porodu předešlého mláděte. Tím se sníží doba nutná k pobytu na souši. Aby se mláďata narodila v příznivém ročním období, mají lachtani tzv. prodlouženou březost. Zárodek se v určité fázi přestane vyvíjet a po nějaké době se vývoj znovu spustí.

Samci lachtanů se na pláž vrací dříve než samice, aby zabrali teritoria a upevnili svoje postavení. V tuto dobu jsou velmi agresivní a útočí na každého vetřelce. Bojují mezi sebou a vytváří si harémy. Neúspěšní samci se neustále snaží dostat k samicím a vyvolávají větší či menší šarvátky.

Pak se rodí mláďata lachtanů počatá v loňském roce. První týden s nimi zůstávají matky po celou dobu, pak je nechají o samotě a na tři dny se vydávají za potravou. V tuto dobu se samice lachtanů znovu páří. Samci se k jiným samicím a cizím mláďatům chovají agresivně – někdy unášejí mláďata, aby mohli ovládat samice. Během tohoto období jsou často zraněna nebo dokonce zabita. Ve čtyřech týdnech se mláďe poprvé odváží do vody a matka ho odstavuje ve věku 12 týdnů.

Komunikace

Vydávají mnoho druhů zvuků, které závisí na pohlaví a věku. Dospělí samci pronikavě volají během agresivního rozpoložení, štěkají při ustavování teritorií

a vrčí při kontaktu se samicí. Samice vydávají zvuky hlavně při komunikaci se svým mládětem, nebo když se snaží zahnat jiné samice.

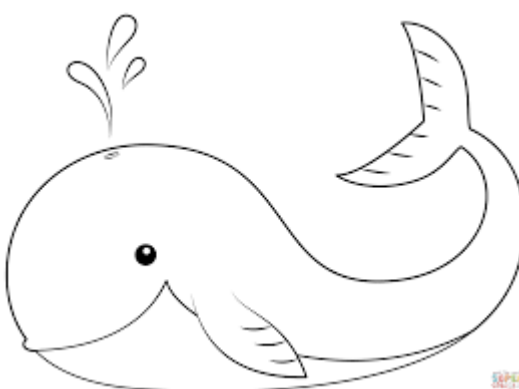
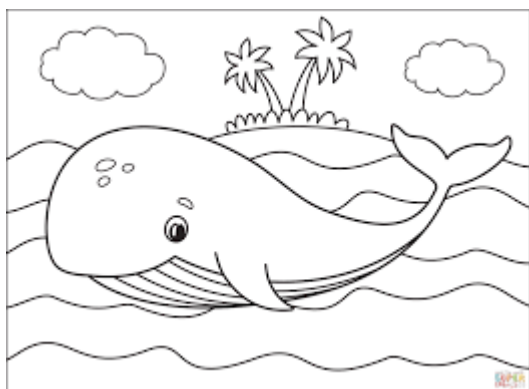
Zajímavosti

- Rodové jméno *otaria* pochází z řeckého slova *otarion*, které znamená „malé ucho“.
- Lachtan hřivnatý má několik místních názvů. Nejběžnější je *lobo marino* (mořský vlk) a *león marino* (mořský lev).
- Socha tohoto druhu je symbolem města Mar del Plata.
- Populace lachtanů hřivnatých se odhadují na 265 000 jedinců. Jejich počty narůstají v Argentině, ale klesají v Chile a Uruguayi. Populace lachtana jihoamerického se odhadují na 250 000 zvířat. V 19. a 20. století byli značně loveni pro kožešinu. Dnes jsou chráněni na většině území svého výskytu. Je pro ně vytvořeno mnoho rezervací a chráněných oblastí.
- Stále jsou zabíjeni kvůli jejich zvyku krást ulovené ryby ze sítí a trhat je. Ohrožují je také klimatické změny, znečištění vody chemikáliemi a těžkými kovy.

Velryba

Patří mezi největší živočichy žijící na Zemi. Živí se planktonem. Předkové velryb byli čtvernozí savci, žijící na souši v blízkosti vodních toků, kteří se postupně adaptovali na život ve vodě.

Velryba není ryba, ale savec z řádu kytovci. Mimo jiné to znamená také to, že dýchá vzduch stejně jako všichni ostatní savci, tedy i člověk. Velryba není ryba, ale savec z řádu kytovci. Mimo jiné to znamená také to, že dýchá vzduch stejně jako všichni ostatní savci, tedy i člověk. Velryby patří mezi největší živočichy žijící na Zemi. Velryby patří mezi největší živočichy žijící na Zemi. Živí se planktonem.

Velrybí gejzíry: Jedním z nejlepších způsobů vyhledávání velkých velryb na otevřeném moři je pozorování velrybích gejzírů. Ke gejzírům dochází při vydechování: prudký explozivní výdech je následován mohutným vdechem a mrakem vodních kapek, které se v té chvíli tvoří nad jejich hlavami.

Celoroční činnosti

- pohyblivé hry na hřišti, v tělocvičně a v přírodě
- sportovní aktivity, soutěže
- míčové, běžecké a štafetové hry
- vycházky do přírody
- didaktické hry, hlavolamy, kvízy, testy, křížovky, hádanky
- stolní deskové hry, konstruktivní stavebnice
- omalovánky, pracovní listy, kreslení, malování, modelování, ruční práce
- četba, práce s knihou, časopisy
- tanec, zpěv, poslech hudby
- výtvarná a pracovní výchova
- skupinové práce

Vypracovala vychovatelka: Olga Houserová

Dne 27.8. 2022